

Full arbetsförmåga under åtta år

1995–2002

Enheten för forskning
och utveckling
2004-12-21

Upplysningar:
Sten Olsson
08-786 92 41
sten.olsson@rfv.sfa.se

I serien RFV REDOVISAR publicerar Riksförsäkringsverket kortare sammanställningar av resultat från

- försäkringsanalyser
- uppföljningar

Försäkringsanalys går ut på att kontinuerligt och systematiskt samla in, sammanställa och analysera data om de olika förmånerna inom socialförsäkringen.

Publiceringen sker endast på nätet.

Skriftserier som ges ut av Riksförsäkringsverket:

RFV Föreskriver (RFFS)	Författningar med bindande föreskrifter.
RFV Rekommenderar (RAR)	Allmänna råd om tillämpningen av författningar.
RFV Vägledning	Beskrivning av författningsbestämmelser, allmänna råd, förarbeten, rättspraxis, exempel och kommentarer.
RFV Analyserar	Resultat av utrednings- och utvärderingsarbete.
RFV Anser	Tolkningar av rättsläget, uttalande om verkets åsikt i olika frågor och framställningar till regeringen.
RFV Informerar	Redovisning av statistik, upplysningar om regler, rutiner och praxis.
RFV Redovisar	Försäkringsanalyser och rapporter av mer begränsad omfattning.

Sammanfattning

Hälsofrågor diskuteras ofta utifrån individens frånvaro från arbetslivet av hälsoskäl. Här görs ett försök att vända på ansatsen genom studier av hur länge individer behållit full arbetsförmåga under perioden 1995–2002. Utifrån definitionen i denna studie hade en person full arbetsförmåga så länge som individen inte sjukskrevs i minst 29 dagar eller förtidspensionerades.

Inom den studerade gruppen av personer, födda 1938–1973, fanns drygt 62 procent kvinnor samt drygt 80 procent män med full arbetsförmåga hela perioden 1995–2002. Ganska snarlika resultat fås även när jämförelserna begränsas till enbart yngre personer som är födda 1966–1971. En jämförelse av äldre personer som är födda 1941–1945 visade att drygt 58 procent kvinnor respektive 67 procent män hade full arbetsförmåga hela perioden 1995–2002.

Sjukskrivning i anslutning till graviditet utgjorde en förhållandevis viktig förklaring till varför kvinnors andel med full arbetsförmåga var lägre än mäns. Dessa sjukskrivningar förklarade en fjärdedel av skillnaden mellan kvinnor och män, födda 1938–1973, och hela 70 procent av skillnaden inom gruppen med enbart yngre personer.

Med en annan beräkning uppskattades arbetsmarknadssektors betydelse för chansen till full arbetsförmåga under hela perioden 1995–2002. Resultaten tydde på att arbetsförhållanden inom stat och privat sektor underlättade denna chans jämfört med förhållanden inom andra sektorer.

Inledning

Bakgrund

I socialförsäkringsboken (SFB), som årligen ges ut av Riksförsäkringsverket (RFV), redovisas fakta om socialförsäkringen såsom statistik och redogörelser av regelförändringar. Varje årgång innehåller också ett tema vars ämne för år 2004 är sjukfrånvaron i ett könsperspektiv. Några resultat i 2004 års tema för SFB baseras på beräkningar från RFV. I denna rapport görs en närmare dokumentation av dessa beräkningar.

Analysens uppläggning

Frågor om hälsa diskuteras ofta utifrån individens frånvaro från arbetslivet av hälsoskäl. I denna studie görs ett försök att vända på ansatsen genom att studera hur länge personer behåller full arbetsförmåga. Analysens huvudansats är att följa en och samma grupp personer över tid från första januari 1995 och som allra längst till sista december år 2002.

Definition av begreppet full arbetsförmåga

För uppföljningsperioden 1995–2002 definieras full arbetsförmåga som bibehållen så länge som personen inte blev sjukskriven i minst 29 dagar och/eller fick förtidspension¹.

Datakälla

Information om sjukperioder har hämtats från RFV:s datalager STORE, vilka kopplats ihop med uppgifter från LINDA-databasen. (Se vidare bilaga 1).

Full arbetsförmåga under perioden 1995–2002. Analys av personer födda 1938–1973

Beskrivning av den studerade gruppen

Utifrån denna studies definition av full arbetsförmåga fick varje individs **uppföljningsperiod** en bestämd varaktighet enligt följande:

- Om full arbetsförmåga behölls ända fram tills sista december år 2002 löpte uppföljningsperioden hela tiden ut, alltså från 1995-01-01 till 2002-12-31. Annars löpte perioden från första januari 1995 fram tills startdatumet för sjukskrivningen (minst 29 dagar lång) eller förtidspensionens startår. Dessa två händelser avbröt uppföljningsperioden oavsett ersättningarnas omfattning som kunde vara 25, 50, 75 eller 100 procent.

Personerna i den studerade gruppen hade tre gemensamma egenskaper. För det första var de 22–57 år under år 1995, alltså födda 1938–1973. För det andra begränsades denna ålderskohort till dem som, under åren 1993 och 1994, inte var förtidspensionerade och inte heller hade en sjukskrivningsperiod på minst 15 dagar². Den tredje egenskapen var att den studerade gruppens personer hade rätt till sjukpenning både under uppföljningsperioden och de två åren dessförinnan, alltså 1993 och 1994. Under alla dessa år har personerna därmed haft någon av följande: anställd, egen företagare, arbetslös, studerande.

Totalt omfattade studien 2,8 miljoner personer (LINDA-databasen uppräknad på riksnivå)³ vilket är ungefär 65 procent av totalbefolkningen födda 1938–1973. Den studerade gruppen innehöll omkring 46 procent kvinnor. Den manliga övervikten förklaras delvis av att männen utgör majoriteten (51,3 procent) inom totalbefolkningen födda 1938–1973. Vidare kom fler män med i denna uppföljning eftersom de i mindre utsträckning var sjukskrivna i minst 15 dagar under åren 1993 och 1994.

¹ Även om det är ovanligt förekommer personer som förtidspensioneras utan att först vara sjukskrivna 29 dagar eller längre.

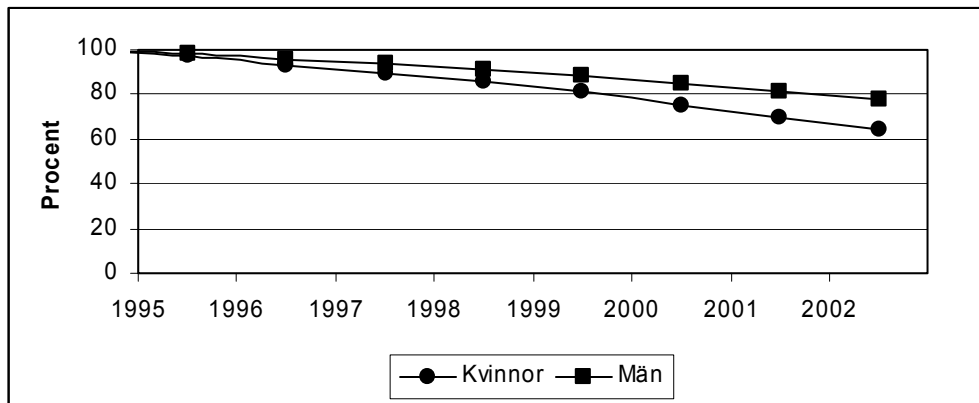
² Alla som, under åren 1993 och 1994, var sjukskrivna i minst 15 dagar eller förtidspensionerade uteslöts från denna studie oavsett omfattningen på de utbetalda ersättningarna.

³ LINDA är ett urval av cirka 1/30 av Sveriges totalbefolkning. Uppräkningen till riksnivå är därför lika med: Antal individer från LINDA-urvalet multiplicerat med faktorn 29,8.

Förändring av arbetsförmåga över tid

I figur 1 visas hur andelen kvinnor och män med full arbetsförmåga förändras över perioden 1995–2002.

Figur 1 Andelen kvinnor och män, födda 1938–1973, med full arbetsförmåga under perioden 1995–2002

Av lutningen på kurvorna framgår att kvinnorna hade den snabbaste minskningen av andelen med full arbetsförmåga. Redan år 1999 syns därför en märkbar differens mellan de två kurvorna i figur 1. Utifrån kurvornas nivåer för år 2002 kan utläsas hur stor andel som haft full arbetsförmåga hela perioden 1995–2002. För kvinnor och män uppgår denna andel till dryga 62 respektive 80 procent. Ett annat sätt att se på denna skillnad är att drygt 122 000 fler kvinnor skulle ha haft full arbetsförmåga hela perioden 1995–2002 om kvinnors sjukskrivning hade liknat mäns.

Bland dem som sjukskrevs någon gång under åren 1995–2002 låg kvinnornas medianålder något högre än männens. Detta gav dock inte någon nämnvärd påverkan på resultatet i figur 1 vilket visades då beräkningarna gjordes om utifrån en åldersstandardiserad befolkning.

Däremot tycks graviditet utgöra en viktig förklaring till skillnader mellan kvinnor och män i andelen med full arbetsförmåga. Uppskattningsvis kan drygt 25 procent av dessa skillnader förklaras av sjukskrivningar i anslutning till graviditet. Med andra ord var dessa sjukskrivningar orsaken till att omkring 31 000 kvinnor⁴ inte lyckades behålla full arbetsförmåga hela perioden 1995–2002.

Arbetsmarknadssektorernas betydelse

Utifrån den studerade gruppen beräknades chansen till full arbetsförmåga, allt annat lika, inom följande fem arbetsmarknadssektorer: 1) Egna företagare 2) Privat anställda 3) Kommunanställda⁵ 4) Statligt anställda 5) Anställda i ideell förening.

⁴ Det vill säga 25 procent av 122 000.

⁵ Inklusivt lanstingsanställda.

Beräkningarna gjordes med en statistisk metod anpassad för analyser av utveckling över tid. I tabell 1 har resultaten sammanfattats genom att de fem sektorerna för kvinnor respektive män delats in i fyra kategorier.

Tabell 1 Kvinnors och mäns arbetsmarknadssektorer indelade i fyra kategorier efter chansen att behålla full arbetsförmåga, hela perioden 1995–2002

Beskrivning av kategorin	Sektorer inom kategorin
Störst chans till full arbetsförmåga hela perioden 1995–2002	Män som var privat eller statligt anställda
Näst störst chans till full arbetsförmåga hela perioden 1995–2002	Män som var egna företagare eller anställda inom kommun eller ideell förening Kvinnor som var privat eller statligt anställda
Näst lägst chans till full arbetsförmåga hela perioden 1995–2002	Kvinnor som var egna företagare
Lägst chans till full arbetsförmåga hela perioden 1995–2002	Kvinnor som var anställda inom kommun eller ideell förening

Anm: Standardiserat för: Kalenderår, Region, Ålder, Civilstånd, Familjetyp, Invandringsår, Utbildningsnivå, Sjukskrivning i anslutning till graviditet, Föräldraförsäkring, Antal barn, Arbetslöshetsersättning. Studiemedel.

Indelningen i fyra kategorier grundas på tester av statistiskt signifikanta skillnader⁶ i chansen till full arbetsförmåga hela perioden 1995–2002. Sektorer som i tabell 1 har grupperats till samma kategori uppvisade inga statistiska signifikanta skillnader sinsemellan. Bortsett från ett undantag fanns statistiskt signifikanta skillnader mellan sektorer som enligt tabellen tillhör olika kategorier. Undantaget var att kvinnliga egna företagare inte skiljde sig från privat och statligt anställda kvinnor.

Både bland kvinnor och bland män tycks privat och statligt anställda ha haft störst chans till full arbetsförmåga hela perioden 1995–2002. Eftersom detta resultat inte kan förklaras av de standardiserade faktorerna (se anmärkning till tabell 1) kanske resultatet kan tillskrivas skillnader i arbetsförhållande. Med andra ord kan arbetsförhållanden inom privat och statlig sektor underlätta chansen till full arbetsförmåga jämfört med förhållanden inom andra sektorer. Denna tolkning kan vara korrekt såvida inte chansen till full arbetsförmåga också påverkas av andra faktorer än de som ingick i denna standardisering.

Inom alla fem sektorer hade män större chans än kvinnor att behålla full arbetsförmåga under hela perioden 1995–2002. Trots standardiseringen för en rad andra faktorer kvarstod alltså skillnaderna mellan könen. Möjligtvis indikerar detta att arbetsplatserna, oavsett sektor, främst är anpassade efter männens krav på vad som är en bra arbetsmiljö.

⁶ Statistiskt signifikanta skillnader definieras utifrån 99 procentiga konfidensintervaller, se vidare bilaga 2.

Analys av två undergruppers chans att behålla full arbetsförmåga

Beskrivning av undergrupperna

Från hela studerade gruppen av personer, födda 1938–1973, utvaldes två mindre undergrupper utifrån avsikten att närmare studera skilda åldersmönster. Ena undergruppen inkluderade personer födda 1966–1970 medan den andra bestod av dem som var födda 1941–1945.

Personer födda 1966–1970

Vid uppföljningens start, år 1995, var dessa personer 25–29 år gamla. Förutom födelseåret hade denna undergrupp ett ytterligare urvalskriterium. Undergruppen begränsades nämligen till att enbart omfatta personer som inte hade fått barn före den första januari 1995. Av samtliga yrkesverksamma kvinnor födda 1966–1970 hade 20 procent fått ett första barn före första januari 1995 medan motsvarande andel för män uppgick till 15 procent.

Bland personerna födda 1966–1970 var det således fler kvinnor än män som uteslöts från undergruppen på grund av att de fick barn före den första januari 1995. Detta är en förklaring till varför männen utgör hela 62 procent av undergruppens totalbestånd på drygt 250 000 personer (LINDA-urvalet uppräknat på riksnivå).

Personer födda 1941–1945

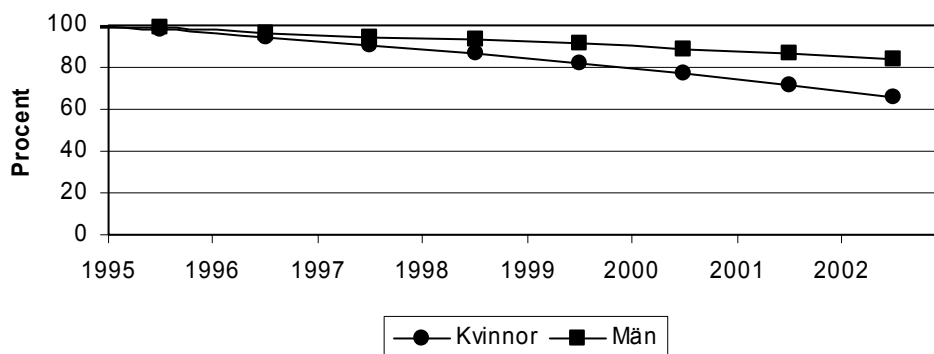
Vid uppföljningens start år 1995 var dessa personer 50–54 år gamla. Även i detta fall fanns ett ytterligare urvalskriterium utöver födelseåret. Enligt detta kriterium utvaldes enbart personer som saknade hemmavarande barn, yngre än 13 år, under dels åren 1993 och 1994 samt dels under uppföljningsperioden

Undergruppen inkluderade cirka 275 000 (LINDA-urvalet uppräknat på riksnivå) personer varav 53 procent var män.

Förändring över tid av arbetsförmåga för personer födda 1966–1970

I figur 2 visas resultatet för undergruppen, födda 1966–1970, då det gäller förändringarna över tid i andelen personer med bibehållen full arbetsförmåga.

Figur 2 Andelen kvinnor och män, födda 1966–1970, med full arbetsförmåga. 1995–2002

Inom den studerade gruppen i stort (se figur 1) hade drygt 62 procent av kvinnorna full arbetsförmåga hela perioden 1995–2002. Ungefär samma resultat fås för undergruppen med kvinnor födda 1966–1970. Bland männen födda 1966–1970 fanns drygt 83 procent med full arbetsförmåga hela perioden 1995–2002. Detta var cirka 3 procentenheter högre än männens utfall inom den studerade gruppen i stort.

Omkring 14 000 fler kvinnor födda 1966–1970 skulle ha haft full arbetsförmåga hela perioden 1995–2002 om deras sjukskrivning liknat männens i samma åldersgrupp. Denna siffra skulle emellertid ha varit så låg som 4 000 om kvinnors sjukskrivning i anslutning till graviditet inte hade påverkat utfallet. Sjukskrivning på grund av graviditet hade sålunda en betydligt större inverkan på utfallet för de yngre personerna jämfört med resultatet för hela studerade gruppen. En förklaring var att omkring 38 procent⁷ av åldersgruppens personer fick barn under uppföljningsperioden, jämfört med 17 procent för studerade gruppen i stort.

Barnafödandets inverkan på chansen till full arbetsförmåga

Med hjälp av undergruppen, födda 1966–1970, restes även frågan om de som fick barn under uppföljningsperioden hade mindre eller större chans än övriga att behålla full arbetsförmåga. I beräkningarna baserades jämförelserna på huruvida personerna under uppföljningsperioden fick.....

- Inga barn
- Ett barn
- Två eller fler barn

Eftersom denna indelning gjordes för både kvinnor och män ingick sex grupper i jämförelserna. Dessa jämförelser baserades på en COX-regression, som är en statistisk metod lämpad för analys av tidsseriedata. Resultaten visade att jämförelsens sex grupper kan slås samman till tre kategorier enligt den indelning som visas i tabell 2.

⁷ 39 procent av kvinnorna och 37 procent av männen.

Tabell 2 Barnafödandets inverkan på chansen till full arbetsförmåga hela perioden 1995–2002. Resultat för kvinnor och män, födda 1966–1970

Beskrivning av kategorin	Grupper inom kategorin
Störst chans till full arbetsförmåga hela perioden 1995–2002	Kvinnor som fick ett barn under uppföljningsperioden
	Kvinnor som fick två eller flera barn under uppföljningsperioden
	Män som fick ett barn under uppföljningsperioden
	Män som fick två eller flera barn under uppföljningsperioden
Näst störst chans till full arbetsförmåga hela perioden 1995–2002	Män som inte fick barn under uppföljningsperioden
Lägst chans till full arbetsförmåga hela perioden 1995–2002	Kvinnor som inte fick barn under uppföljningsperioden

Anm: Standardiserat för: Kalenderår, Region, Ålder, Civilstånd, Familjetyp, Invandringsår, Utbildningsnivå, Sjukskrivning i anslutning till graviditet, Föräldraförsäkring, Arbetsmarknadssektorer, Arbetslöshetsersättning, Studiemedel

Indelningen i tre kategorier, enligt tabell 2, baseras på tester av statistisk signifikanta skillnader⁸ i chansen till full arbetsförmåga hela perioden 1995–2002. Resultatet påvisade inga statistiska signifikanta skillnader mellan kvinnor och män som fick barn under uppföljningsperioden. Det fanns heller inga statistisk signifikanta skillnader mellan dem som fick ett barn och dem som fick två eller flera barn. I tabell 2 är därför alla kvinnor och män som fick barn under uppföljningsperioden placerade i samma kategori. Denna kategori uppskattas för övrigt ha haft störst chans till full arbetsförmåga hela perioden 1995–2002. Förutom ett undantag fanns statistisk signifikanta skillnader mellan dem som fick barn under uppföljningsperioden och övriga. Undantaget var att kvinnor som fick två eller fler barn inte skiljde sig från männen som var barnlösa under uppföljningsperioden.

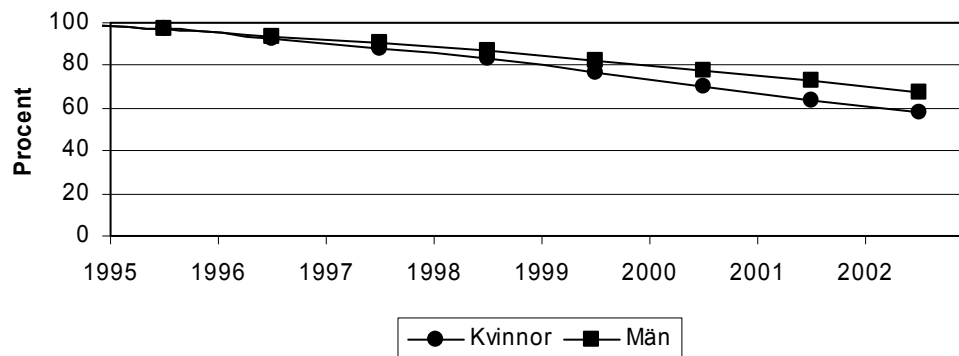
Olika undersökningsresultat tycks inte ge några entydiga svar om föräldraskap minskar eller ökar risken för sjukfrånvaro. Resultatet enligt tabell 2 skulle tyda på en minskad risk, vilket kanske många uppfattar som något överraskande. Dock finns vissa osäkerheter huruvida standardiseringen (se anmärkning till tabell 2) varit tillräcklig för att ge full information om barnafödandets effekter på chansen till full arbetsförmåga. Ytterligare studier kan behövas varför resultaten, enligt tabell 2, än så länge bör tolkas med stor försiktighet.

⁸ Begränsningen till dem som är födda 1966–1970 medförde att signifikanserna beräknades utifrån 95 procentiga konfidensintervaller. Detta är en skillnad jämfört med analysen av arbetsmarknadssektorer (se föregående kapitel) som utgick från 99 procentiga intervaller. Denna analys baserades dock på hela studerade gruppen, alltså betydligt fler individer.

Förändring över tid av arbetsförmåga inom undergruppen födda 1941–1945

Även för undergruppen födda 1941–1945 beräknades hur andelen med full arbetsförmåga förändrades över åren 1995–2002. Resultaten visas i figur 3.

Figur 3 Andelen män och kvinnor, födda 1941–1945, med full arbetsförmåga. 1995–2002

Redovisningen i figur 3 baseras alltså på personer födda 1941–1945 och utifrån kurvornas nivåer för år 2002 framgår andelen med full arbetsförmåga hela perioden 1995–2002. För männen uppgick andelen till drygt 67 procent, alltså 13 procentenheter lägre än för männen inom hela studerade gruppen (se figur 1). Av figur 3 framgår vidare att drygt 58 procent kvinnor behöll full arbetsförmåga hela perioden 1995–2002. Detta är 4 procentenheter lägre än för kvinnor inom den studerade gruppen i stort. Det är inte förvånande att resultaten för personer födda 1941–1945 underskrider utfallen för hela studerade gruppen. Förklaringen till detta är att risken för sjukskrivning tenderar att öka med stigande ålder.

Skillnaderna mellan kvinnor och män är något mindre i undergruppen födda 1941–1945 jämfört med vad som visades i de två föregående figurerna. Jämförelserna inom denna undergrupp stördes å andra sidan inte av sjukskrivningar i anslutning till graviditet. Förekomsten av dessa sjukskrivningar gav en relativt stor förklaring till varför de två föregående figurerna visade så stora skillnader mellan kvinnor och män.

Sammanfattning av chansen till bibehållen full arbetsförmåga över längre perioder

- Personer som är födda 1938–1973 följs över tid från första januari 1995 och som längst till sista december år 2002. Syftet var att studera kvinnors och mäns chans, att under en längre tid behålla, full arbetsförmåga. Utifrån definitionen i denna studie hade en person full arbetsförmåga så länge som individen inte sjukskrevs i minst 29 dagar eller förtidspensionerades.

- Från den studerade gruppen i stort utvaldes dessutom två mindre undergrupper, nämligen personer födda 1941–1945 respektive 1966–1970. För dessa två undergrupper gjordes separata beräkningar för att studera skilda åldersmönster.
- Förutom födelseår fanns även en del andra kriterier för att ingå i de studerade grupperna. Ett sådant var att personerna inte fick vara förtidspensionerade och inte heller sjukskrivna under åren 1993 och 1994. Utöver detta kriterium begränsades undergruppen, födda 1941–1945, till individer som sedan 1993 (eller tidigare), hade saknat hemmavarande yngre än 13 år. Vidare begränsades undergruppen födda 1966–1970 till personer som inte hade fått barn före första januari 1995.
- I rapporten redovisas bland annat andelen kvinnor och män med bibehållen full arbetsförmåga hela perioden 1995–2002. Ett tydligt resultat var att männens andel överskred kvinnornas oavsett om beräkningarna gjordes på hela studerade gruppen eller på de två undergrupperna. För den studerade gruppen i stort låg männens andel nära 80 procent medan kvinnornas andel underskred 65 procent. Drygt 25 procent av skillnaderna mellan könen kunde emellertid förklaras med kvinnors sjukskrivningar i anslutning till graviditet. Inom undergruppen, födda 1966–1970, förklarade dessa sjukskrivningar så mycket som 70 procent av skillnaderna mellan kvinnor och män.
- Utifrån den studerade gruppen i stort beräknades chansen till full arbetsförmåga hela perioden 1995–2002 inom följande arbetsmarknadssektorer: Egen företagare, Privat, Stat, Kommun/landsting, och Ideell förening. I beräkningarna var ett antal andra faktorer standardiserade så att de inte hade någon inverkan på skillnaderna mellan sektorerna. Inom alla fem undersökta sektorer hade männen störst chans att behålla full arbetsförmåga hela perioden 1995–2002. Kanske är arbetsplatserna, oavsett sektor, främst anpassade efter männens krav på vad som är bra arbetsförhållanden?
- Både bland kvinnor och bland män hade de som arbetade i statlig samt privat sektor störst chans till full arbetsförmåga hela perioden 1995–2002.
- Utifrån undergruppen födda 1966–1970 undersöktes i vilken utsträckning barnafödande verkade på chansen till full arbetsförmåga hela perioden 1995–2002. Resultatet tydde på att de som fick barn hade större chans än övriga. Denna fråga kommer dock att undersökas ytterligare under år 2005. Innan dess bör de hitintills framkomna resultaten tolkas försiktigt.

Bilaga 1 Beskrivning av datakällor

STORE är en databas, baserat på individdata från RFV:s administrativa register. För närmare upplysningar hänvisas till RFV:s statistikenhet

LINDA-databasen är ett slumpmässigt urval av drygt 300 000 individer, inklusive dessa personers familjemedlemmar. Denna studie är dock enbart baserad på urvalsindividerna. Statistiska centralbyrån (SCB) ansvarar för denna databas. Databasen har dock utvecklats utifrån ett samarbete mellan RFV, SCB, finansdepartementet och Uppsala universitets nationalekonomiska institution. För ytterligare upplysningar hänvisas till följande hemsida på internet: www.LINDA.NEK.uu.se.

Databearbetningar gjordes med hjälp av aidentifierade uppgifter om individer i LINDA-databasen. Samkörning STORE ↔ LINDA samt aidentifiering genomfördes av SCB.

Bilaga 2 Resultat av de statistiska analyserna

I denna rapport finns några resultat som baseras på utfall av Cox-regression. Bland annat användes denna regression för att skatta betydelsen vilken betydelse arbetsmarknadssektorer har haft för chansen att behålla full arbetsförmåga. Vidare användes Cox-regression för att skatta i vilken utsträckning chansen till full arbetsförmåga påverkades av barnafödande. Denna skattning begränsades till personerna som tillhörde undergruppen födda 1967–1971. I denna bilaga redovisas resultaten för samtliga faktorer som ingick i respektive regression.

1) Arbetsmarknadssektorernas betydelse för chansen till full arbetsförmåga

	<i>Chans till full arbetsförmåga (relativ risk)</i>	<i>P-värde</i>
Bor i Stockholms län	1,00 (referens)	-----
Bor i Uppsala län	0,82	0,00
Bor i Södermanlands län	0,95	0,20
Bor i Östergötland län	0,90	0,00
Bor i Jönköping län	0,97	0,39
Bor i Kronoberg län	0,93	0,14
Bor i Kalmar län	0,96	0,39
Bor i Gotland län	0,90	0,16
Bor i Blekinge län	1,01	0,71
Bor i Skåne län	0,97	0,24
Bor i Hallands	0,93	0,08
Bor i Västra Götalands län	0,93	0,00
Bor i Värmlands län	0,87	0,00
Bor i Örebro län	0,92	0,04
Bor i Västmanlands län	0,93	0,07
Bor i Dalarnas län	0,84	0,00
Bor i Gävleborgs län	0,88	0,00
Bor i Västernorrlands län	0,89	0,00
Bor i Jämtlands län	0,72	0,00
Bor i Västerbottens län	0,71	0,00
Bor i Norrbottens län	0,79	0,00
Födda i Sverige	1,00 (referens)	-----
Födda inom nordnorden utanför Sverige	0,93	0,04
Födda utanför nordnorden	0,77	0,00
Invandrad före 1980	0,91	0,18
Invandrad 1980 eller senare	0,94	0,08
Inga hemmavarande barn	1,00 (referens)	-----
Ett hemmavarande barn	0,92	0,00
Två hemmavarande barn	0,92	0,00
Tre hemmavarande barn	1,02	0,52
Fyra eller fler hemmavarande barn	1,04	0,55

	<i>Chans till full arbets- förmåga (relativ risk)</i>	<i>P-värde</i>
Ensamstående förälder	0,77	0,00
Ogift	1,00 (referens)	-----
Gift	1,02	0,15
Skild	0,85	0,00
Änka/änkling	0,98	0,75
Haft studiemedel	1,44	0,00
Arbetsmarknadsåtgärder	0,83	0,00
Haft A-kassa	0,98	0,63
A-kassan utgör minst 50 procent av taxerad förvärvsinkomst	1,04	0,52
Haft föräldra- och/eller tillfällig föräldrapenning	0,86	0,00
Föräldrapenning utgör minst 50 procent av taxerad förvärvsinkomst	0,99	0,81
Effekt av kalenderåret 1995	1,00 (ref)	-----
Effekt av kalenderåret 1996	2,64	0,38
Effekt av kalenderåret 1997	1,25	0,80
Effekt av kalenderåret 1998	0,99	1,01
Effekt av kalenderåret 1999	0,82	1,22
Effekt av kalenderåret 2000	0,70	1,42
Effekt av kalenderåret 2001	0,65	1,53
Effekt av kalenderåret 2002	0,65	1,54
Född 1938	0,49	0,00
Född 1939	0,53	0,00
Född 1940	0,48	0,00
Född 1941	0,57	0,00
Född 1942	0,54	0,00
Född 1943	0,59	0,00
Född 1944	0,62	0,00
Född 1945	0,60	0,00
Född 1946	0,66	0,00
Född 1947	0,64	0,00
Född 1948	0,69	0,00
Född 1949	0,69	0,00
Född 1950	0,71	0,00
Född 1951	0,72	0,00
Född 1952	0,75	0,00
Född 1953	0,76	0,00
Född 1954	0,81	0,00
Född 1955	0,79	0,00

	<i>Chans till full arbets- förmåga (relativ risk)</i>	<i>P-värde</i>
Född 1956	0,85	0,00
Född 1957	0,87	0,01
Född 1958	0,88	0,02
Född 1959	0,85	0,00
Född 1960	0,92	0,10
Född 1961	0,91	0,08
Född 1962	0,92	0,10
Född 1963	0,87	0,01
Född 1964	0,89	0,02
Född 1965	1,00 (referens)	-----
Född 1966	1,01	0,78
Född 1967	1,05	0,35
Född 1968	1,00	0,98
Född 1969	1,02	0,66
Född 1970	1,08	0,13
Född 1971	1,12	0,03
Född 1972	1,20	0,00
Född 1973	1,14	0,01
Mindre tid än nio år i grundskola	0,46	0,00
Nioårig grundskola	0,84	0,00
Gymnasial utbildning	1,00 (referens)	-----
Högskola kortare än två år	1,35	0,00
Högskola i minst två år eller forskarutbildning	2,05	0,00
Sjukskrivning i anslutning till graviditet	0,02	0,00
Privatanställda kvinnor	0,58	0,00
Kvinnor som är egen företagare	0,55	0,00
Kommunanställda kvinnor	0,44	0,00
Statligt anställda kvinnor	0,61	0,00
Kvinnor i ideell förening	0,51	0,00
Privatanställda män	1,00 (referens)	-----
Män som är egen företagare	0,71	0,00
Kommunanställda män	0,79	0,00
Statligt anställda män	1,10	0,00
Män i ideell förening	0,74	0,00

2) Barnafödandets betydelse för chansen till full arbetsförmåga för personer födda 1966–1970

	<i>Chans till full arbetsförmåga (relativ risk)</i>	<i>P-värde</i>
Bor i Stockholms län	1,00 (referens)	-----
Bor i Uppsala län	0,82	0,12
Bor i Södermanlands län	0,64	0,00
Bor i Östergötland län	0,75	0,01
Bor i Jönköping län	0,70	0,01
Bor i Kronoberg län	0,61	0,01
Bor i Kalmar län	1,09	0,67
Bor i Gotland län	0,92	0,79
Bor i Blekinge län	0,95	0,80
Bor i Skåne län	0,78	0,00
Bor i Hallands	0,65	0,00
Bor i Västra Götalands län	0,79	0,00
Bor i Värmlands län	0,61	0,00
Bor i Örebro län	0,62	0,00
Bor i Västmanlands län	0,71	0,03
Bor i Dalarnas län	0,56	0,00
Bor i Gävleborgs län	0,68	0,00
Bor i Västernorrlands län	0,69	0,01
Bor i Jämtlands län	0,53	0,00
Bor i Västerbottens län	0,54	0,00
Bor i Norrbottens län	0,67	0,01
Födda i Sverige	1,00 (referens)	-----
Födda inom nordnorden utanför Sverige	0,86	0,34
Födda utanför nordnorden	0,67	0,00
Invandrad före 1980	1,09	0,76
Invandrad 1980 eller senare	1,21	0,30
Ensamstående förälder	0,50	0,00
Ogift	1,00 (referens)	-----
Gift	1,06	0,29
Skild	0,82	0,11
Haft studiemedel	1,49	0,00
Arbetsmarknadsåtgärder	0,92	0,00
Haft A-kassa	0,76	0,00
A-kassan utgör minst 50 procent av taxerad förvärvsinkomst	0,73	0,00
Haft föräldra- och/eller tillfällig föräldrapenning	0,65	0,00

	<i>Chans till full arbets- förmåga (relativ risk)</i>	<i>P-värde</i>
Föräldrapenning utgör minst 50 procent av taxerad förvärvsinkomst	0,60	0,00
Effekt av kalenderåret 1995	1,00 (referens)	-----
Effekt av kalenderåret 1996	1,00	0,99
Effekt av kalenderåret 1997	1,20	0,05
Effekt av kalenderåret 1998	0,97	0,75
Effekt av kalenderåret 1999	0,95	0,55
Effekt av kalenderåret 2000	0,89	0,20
Effekt av kalenderåret 2001	0,82	0,02
Effekt av kalenderåret 2002	0,80	0,01
Född 1966	1,06	0,38
Född 1967	1,08	0,27
Född 1968	1,02	0,72
Född 1969	1,10	0,13
Född 1970	1,00 (referens)	-----
Mindre tid än nio år i grundskola	1,15	0,19
Nioårig grundskola	0,64	0,00
Gymnasial utbildning	1,00 (referens)	-----
Högskola kortare än två år	1,71	0,00
Högskola två år eller längre eller forskarutbildning	3,10	0,00
Privat anställda	1,00 (referens)	-----
Egen företagare	0,90	0,49
Kommun anställda	0,63	0,00
Statligt anställda	0,97	0,73
Anställda i ideell förening	0,66	0,00
Sjukskrivning i anslutning till graviditet	0,01	0,00
Kvinnor som födde 1 barn under uppföljningsperioden	2,63	0,00
Kvinnor som födde 2 eller fler barn under uppföljningsperioden	2,32	0,00
Kvinnor som inte födde barn under uppföljningsperioden	1,00 (referens)	-----
Män som födde 1 barn under uppföljningsperioden	2,74	0,00
Män som födde 2 eller fler barn under uppföljningsperioden	2,70	0,00
Män som inte födde barn under uppföljningsperioden	2,00	0,00

Bilaga 3 Sjukförsäkringens utgifter år 1996 och år 2002

Här ges en kort redovisning av sjukförsäkringens utgifter för män och kvinnor under åren 1996 och 2002. Anledningen till valet av dessa två år är att det ges en bild av skillnader i utgiftsnivåer under perioder med låg (1996) respektive hög (2002) sjukskrivningsbenägenhet.

Sjukskrivning under år 1996

	<i>Utbetalningar (miljarder kronor i 2002 års priser)</i>	<i>Ersatta dagar (miljoner dagar)</i>	<i>Ersatta nettodagar (miljoner dagar)</i>
Män	8.17	23.37	20.70
Kvinnor	8.76	32.37	27.55
Samtliga	16.93	55.74	48.25

Sjukskrivning under år 2002

	<i>Utbetalningar (miljarder kronor)</i>	<i>Procentuell ökning i antal kronor jämfört med 1996</i>	<i>Ersatta dagar (miljoner dagar)</i>	<i>Ersatta nettodagar (miljoner dagar)</i>	<i>Procentuell ökning av nettodagar jämfört med 1996</i>
Män	17.66	+116	42.29	37.16	+80
Kvinnor	24.80	+183	72.22	60.46	+119
Samtliga	42.46	+150	114.51	97.62	+102

Kommentar:

Skillnaden mellan kvinnors och mäns totala utbetalningsnivåer var betydligt större år 2002 (drygt 40 procent) jämfört med år 1996 (drygt 7 procent). Enligt utfallet av nettodagar för år 1996 fanns en differens på drygt 33 procent mellan kvinnor och män. År 2002 hade samma skillnad ökat till drygt 62 procent.

För kvinnor och män är cirka 25 respektive 20 procent av skillnaden i utbetalda belopp mellan åren 1996–2002 förklarade av höjda reallöner och ökat arbetskraftsdeltagande. För både kvinnor och män är vidare cirka 7 procent av beloppsskillnaderna förklarade av regelförändringar, det vill säga höjda ersättningsnivåer. Resten av skillnaderna mellan åren 1996 och 2002 då det gäller antal utbetalda kronor beror således på sjukskrivningsvolymerna.

Följande RFV Redovisar har publicerats under år 2004

- 2004:1 Slutligt bostadsbidrag och eftergift
- 2004:2 Aktiviteter inom aktivitetsersättningen
- 2004:3 Effekter av Pappabrevet. En utvärdering av RFV:s och FK:s informationskampanj
- 2004:4 Vad händer efter ett dödsfall i aktiv ålder? En empirisk analys av förändringen i ekonomisk standard efter ett dödsfall 2001 och med regler som gällde före 2003
- 2004:5 Vad kostar sjukdomarna för kvinnor och män? Sjukpenningkostnaderna fördelade efter kön och sjukskrivningsdiagnos
- 2004:6 Försäkringskassornas arbete med arbetshjälpmedel. En redogörelse för resultatet av en enkätundersökning i mars 2004 och statistik från åren 2001, 2002 och 2003
- 2004:7 Långtidssjukskrivna – diagnos, yrke, arbetsgivare och återgång i arbete
- 2004:8 Psykiska sjukdomar och stressrelaterade besvär – Långvariga sjukskrivningar åren 1999 till 2003
- 2004:9 Full arbetsförmåga under åtta år. 1995–2002